

Az odúzás mestersége

Köszöntök Mindenkit! Varga Tamás vagyok és nagyon szeretem az állatokat.

Sikerült elérni a szüleimnél, hogy legyen kutyám, kanárim, törpenyulam, saját keltetésű kiscsirkém és hát itt van a legújabb szerzeményem, Riska, a kisborjúm.

Apukám látva az állatok iránti vonzódásom, az előző karácsonyra két odúval ajándékozott meg. Izgatott voltam, siettem és gyorsan feltettem őket egy-egy olyan helyre, ahová a legkönnyebben elhelyezhetők voltak. Aztán vártam, vártam és vártam... Június elején felfedeztem, hogy az odúkban száraz pázsitfűvekből, kihullott állatszőrökből és mohából voltak fészekkezdemények. Nagyon izgatott lettem és mindent meg akartam figyelni. Június 9-én és 10-én rakták le a tojók a tojásokat. Az egyik odúban 8, a másikban 7 barnán pettyezett tojás volt. Ettől kezdve mindent feljegyeztem, mostani előadásomra táblázatba is foglaltam.

Dátum	1. odú	2. odú
06.17.	8 db tojás	7 db tojás
06.18.	8 db tojás	7 db tojás
06.19.	8 db tojás	7 db tojás
06.20.	8 db tojás	7 db tojás
06.21.	8 db tojás	7 db tojás
06.22.	8 db tojás	7 db tojás
06.23.	8 db tojás	7 db tojás
06.24.	8 db tojás	7 db tojás
06.25.	8 kikelt, csupaszok	4 kikelt, csupaszok
06.26.	8 db, csupaszok	4 db, csupaszok
06.27.	8 db, csupaszok	4 db, csupaszok
06.28.	8 db, csupaszok	4 db, csupaszok
06.29.	8 db, csupaszok	4 db, csupaszok
06.30.	8 db, csupaszok	4 db, csupaszok
07.01.	8 db, csupaszok	4 db, csupaszok
07.02.	8 db, csupaszok	4 db, csupaszok
07.03.	8 db, csupaszok	4 db, csupaszok
07.04.	megjelentek a tollak	mind a négy fióka elpusztult
07.05.	félig tollasak	-
07.06.	tollasak	-
07.07.	tollasak	-
07.08.	tollasak	-
07.09.	tollasak	-
07.10.	tollasak	-
07.11.	tollasak	-
07.12.	kirepültek	-

Látható, hogy az első odúban mind a 8 tojás kikelt, a másodikban csak 4. A fiókák kezdetben csupaszok voltak, de az idő szép volt, minden adott volt a fejlődésükhöz. Egészen július harmadikáig, amikor este vihar kerekedett nagy szélllel, esővel. Másnap vettem észre, hogy a

második odú beázott és mind a négy fióka elpusztult. Szomorú voltam és nagyon szorítottam az első odúban lévő madárkáknak. Szerencsére szépen tollasodtak és egy hét múlva mind a 8 fióka ki is repült.

Mit ronthatam el a második odúnál? – kérdeztem magamtól, de nem találtam rá a választ.

Nemrég azonban minden világossá vált számomra. A közelmúltban nyitotta meg kapuit a Vajda János Erdei Iskola Pusztavámon, ahová tanárommal mentünk el, hogy megismerkedjünk az új lehetőséggel. Csilla néni és Gábor bácsi vártak bennünket. Megmutatták a szép új épületet és elmondták a terveiket. Most még kevés a program, de a régebben kihelyezett odúkkal kapcsolatban már végezhetők megfigyelések. Gábor bácsi bemutatta, hogy az odútelep hogy helyezkedik el az erdei iskolát körülvevő erdős részen. Itt felülnézetből láthatjuk őket. Ekkor derült ki számomra, hogy különböző odútípusok léteznek, ezeknek más-más a mérete, esetenként a formájuk is.

Gábor bácsi megmutatta közléről is az egyes odúfajtákat, elmondta, hogy a szakirodalomban megtalálható, hogy melyik típusú odúba jellemzően mely fajok fészkelnek. Elmondta azt is, hogy ők 3 évre visszamenőleg végeztek megfigyeléseket.

Én ez alapján készítettem egy grafikont, melyből az olvasható ki, hogy a mi lakókörnyezetünkben melyek azok az odútípusok, amik a leghatékonyabban használhatók. Látszik az ábrán, hogy ez a B típusú odú. Most már tudom, hogy nekem is ilyenek vannak, amit udvarunkba kihelyeztem. Gábor bácsiék feljegyzései szerint széncinege és mezei veréb fészkel bennük. Az én odúmban is széncinegék voltak. Könnyen felismertem őket fekete fejükről, szemük alatti fehér pofafoltjukról és sárga hasukat kettéválasztó fekete hasi szalagjukról. Hátuk mohazöld, szárnyuk és farktolluk szürkés-kék volt.

Az erdei iskolában is belenézhettem az odúba. Nagyon élveztem. Végre a felnőttek utasítására másztam fára! Telefonommal fotókat is készítettem róluk.

És amit minden odúnál megfigyeltem: valamennyi D-i irányba volt tájolva. Gábor bácsi szerint azért, hogy a fészkelő madarakat a lehető legjobban megvédjék a különböző időjárási viszonyoktól.

Rögtön eszembe jutott, hogy én erre egyáltalán nem figyeltem az odúk kihelyezésénél. Az elsőt K-i, a másodikat É-i irányba raktam. Na és hol is lakom én? Az idők szerint a huzatos Móri-árokban. Szerintem pedig egy csodálatos helyen a Bakony és a Vértes vadregényes erdei között.

Azért figyelembe veszem az idők és Gábor bácsi tapasztalatait. Az odúk elhelyezését meg fogom változtatni, hogy egyik se legyen kitéve az uralkodó É-Ny irányú szélnek. Ezután talán mindkettőben megmaradnak a cinege fiókák.